

ارزیابی مخاطرات احتمالی یونجه‌های تراریخته

سیده مریم افتخاری^{*} گروه بیوتکنولوژی دانشگاه شاهد

مسعود توحیدفر پژوهشکده بیوتکنولوژی کشاورزی ایران

امیر محمد ناجی گروه بیوتکنولوژی دانشگاه شاهد

* نویسنده مسئول، E-mail: m.eftkhari67@yahoo.com

چکیده:

تا پایان سال ۲۰۱۰ سطح زیر کشت محصولات تراریخته به ۱۴۸ میلیون هکتار رسید که از این میان بیش از ۹۰ میلیون هکتار به پنبه، ذرت، سویا و یونجه تراریخته اختصاص داشت. آمریکا با تولید یونجه‌های تراریخته مقاوم به علف کش بیشترین سطح زیر کشت را دارا است. در ایران و خاورمیانه هم برای اولین مرتبه یونجه تراریخته متحمل به آفات حشره‌ای (*Bt*) تولید و تجاری سازی شد. به منظور تجزیه و تحلیل ریسک ناشی از محصولات تراریخته قوانین و استانداردهایی وجود دارد تا بتوان بوسیله آن‌ها ایمنی آن را تضمین کرد. ورود یونجه *Bt*، تعداد و هزینه کاربردهای حشره‌کشی مورد نیاز جهت کنترل آفات را کاهش داده است. پروتئین *Cry3* موجود در یونجه تراریخته با پروتئین‌های *Cry* که بصورت سالم برای ۴۰ سال مورد استفاده قرار گرفته‌اند، قابل مقایسه است. ارزیابی‌های مواد غذایی، سلامت و ایمنی پروتئین *Cry3* این محصول را تأیید می‌کنند. مطالعات نشان می‌دهد که پروتئین *Cry*، حداقل خطر را برای موجودات زنده غیرهدف و محیط زیست دارد. بر اساس داده‌ها و اطلاعات قابل دسترس و تجربیات گردآوری شده، یونجه *Bt*، خطراتی ناچیز یا مشابه با یونجه‌های تیمار شده با حشره‌کش را دارد. هدف از این مقاله بررسی جنبه‌های علمی ارزیابی مخاطرات احتمالی یونجه تراریخته *Bt* است. مطالعه این مقاله و آشنایی با نحوه ارزیابی یونجه تراریخته می‌تواند برای اهل فن و به ویژه مسئولین نظارتی مفید باشد.

کلمات کلیدی:

یونجه، تراریخته، ارزیابی مخاطرات